སྤྱིར་ཞྭ་མོ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་གྱོན་ཆས་རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་
ཆེན་ཞིག་དང་མི་རིགས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་གི་རིན་ཐང་
ལྟ་བ་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྣམ་པ།དད་མོས་ཀུན་སྤྱོད།གོམས་གཤིས་རིག་
གནས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་དང་།གནའ་མིའི་རྗེས་ཤུལ་རིག་གནས་ཀྱི་
ངོས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཆ་འཕྲིན་ཕྱིར་མངོན་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ལ།བོད་པ་ཚོ་
གནའ་སྔ་མོ་ནས་ཞྭ་མོ་གྱོན་པར་དགའ་བ་དང་།ཞྭ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་དར་ཁྱབ་
ཆེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་།དེ་དག་ལ་ཆར་རླུང་དང་ཉི་
འོད་འགོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་མ་ཟད།དབྱར་ཁ་བསིལ་ལ་དགུན་ཁ་
དྲོ་བ།དེ་མིན་ལས་རིགས་དང་གོ་གནས།རོང་འབྲོག་བར་གྱི་དབྱེ་བ་
སོགས་གསལ་པོར་བརྒྱུད་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་པས།དེ་ནི་གཞན་ལ་ཡོད་ན་ཡིད་
སྨོན་འཆོར་བ་དང་རང་ལ་ཡོད་ན་སྤོབས་པ་སྐྱེས་འོས་པའི་གྱོན་ཆས་འདང་
རྩིས་ཅན་ཞིག་ཡིན།ལྷག་དོན་བོད་ཞྭ་ལ་མཛེས་ཆས་རིག་གནས་ཀྱི་ཁ་དོག་
དང་ཆོས་དད་རིག་གནས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས།དམག་དོན་རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་
ལུགས་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རིན་ཐང་གི་དཔྱད་ཡིག་གལ་ཆེན་ལྡན་པ་རེད།
དེ་ཡང་བོད་ཞྭ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བའི་རིགས་སྣ་
ཚོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད།མིག་ལ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་
ཉམས་ཆེན་པོ་ཡོད།ཆེ་ས་ནས་ཆོས་ལུགས་པའི་དབུ་ཞྭ་དང་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཞྭ་མོ་བཅས་རིགས་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཆོག་མོད།འོན་ཀྱང་བྱེ་
བྲག་གི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞྭ་མོར་དུས་ཚིགས་དང་གནམ་གཤིས་ཀྱི་ཆ་ནས་
དབྱར་ཞྭ་དང་དགུན་ཞྭ་གཉིས་སུ་དགར་ཆོག་ལ།རྒྱུ་ཆའི་རྣམ་པའི་སྟེང་
ནས་ཚར་ཞྭ་དང་།ཟ་འོག་གི་ཞྭ།མགོ་སྐྱོབ་ཀྱི་རྨོག་ཞྭ།སྒྲུང་ཞྭ།ཞྭ་མོ་
ལྕགས་མདའ། སྤ་ཕྲུག་དང་བྱུར་ཞྭ། སྤོས་ཞྭ།རྩྭ་ཞྭ།ཕྱིང་པ་དང་སྣམ་
བུ་ཡིས་བཟོས་པའི་ཞྭ།ཞྭ་མོ་འབོག་ཆེན་དང་ཡང་ཞྭ།ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཝ་
ཞྭ་དང་རྟ་ཞྭ་ཐོ་མོར།སོག་ཞྭ།རྒྱ་ཞྭ་ལིས་མོ།ཨར་ཞྭ།རྣ་བཞི།རྨོག་
རིལ་ཨ་མཆོག་ཅན།ཁྱོ་ཞྭའམ་ཝ་ཞྭ་ལྟག་རིང་།ཚར་ཞྭ།ཆར་ཞྭ་སོགས་
ཡོད་པས་བོད་མི་རིགས་ལ་ཆ་རྒྱུས་ལྡན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཚེ་ཐོག་མར་ཞྭ་
མོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གྱོན་ཡོད་པ་ལས་མི་དེའི་ཐོབ་གོ་ས་དང་རྒྱུ་འབྱོར་ལོངས་
སྤྱོད་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་ཐད་ཀར་ཤེས་ཐུབ་བོ།།
ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་
ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་མཚོན་པའི་དབུ་ཞྭ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་དེ།བྱེ་
བྲག་གི་རྙིང་མ་པར་མཚོན་ན་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོད་དང་།འདབ་ལྡན་
རིགས་ལྔ།པད་མ་མཐོང་གྲོལ།མཐུ་ཞྭ་རྩེ་གཅིག་ཅན་དང་རྩེ་གསུམ་ཅན།
ཞྭ་ནག། སྨིན་གླིང་གོང་ཞྭ་སོགས་ཞྭ་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ།བཀའ་
བརྒྱུད་པར་ཀརྨ་པའི་ཞྭ་ནག་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་།ས་སྐྱ་པར་།དགེ་
ལུགས་པར་རི་ཁྲོད་སྒོམ་ཞུ་དང་།དགའ་ལྡན་དུང་ཤུབས།བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞྭ།འཇིགས་བྱེད་རྭ་ཞུ་སོགས་དང་།བོན་གྱི་བསྒོམ་ཞུ་དཀར་མོ་རྩེ་
རྒྱལ་སོགས་ཡོད།དབུ་ཞྭ་འདི་དག་གི་བཟོ་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་ནི་གྲུབ་
མཐའ་སོ་སོའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་པོ་དང་གྲུབ་མཐའི་རྐང་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་དག་གིས་གསར་གཏོད་མཛད་པ་དང་།དབུ་ཞྭ་དེ་དག་གི་མཚོན་
དོན་ནི་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ན་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད་དོ།།མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་སུ་སྐྱེ་བོའི་ཅོད་པན་དང་མགོ་བོའི་གོས།མགོ་བོའི་ཞྭ།མགོ་
རེག།ཆུ་སྐྱོབ་སོགས་སུ་འདོགས་པར་འཚལ།
གནའ་སྔ་མོ་ནས་བཟུང་བོད་མིའི་འཚོ་བའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོ་རྟ་ནོར་
ལུག་གསུམ་ཡིན་ལ།རྟ་ནོར་ལུག་གསུམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་འབྱུང་ཁུངས་ལས་
དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་བསྐྱལ་བའི་ལྟོ་གོས་འཛོམས་པའི་ཆ་རྐྱེན་བྱུང་
ཞིང་།དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་རྐྱེན་ལས་བོད་མིའི་གསར་སྐྲུན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་རིག་སྒོ་
ཕྱེ་ནས་སྤུ་རིགས་ཀྱིས་འཁེལ་ཐགས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་སྐྲུན་པ་དང་།ཀོ་རིགས་ཀྱི་
ལྷམ་དང་སྤྱོད་ཆས་གོ་ཁྲབ་སོགས་བཟོས་པ།ལྤགས་རིགས་ཀྱིས་དགུན་ལྭ་
དགུན་ཆས་སོགས་བཟོ་བའི་དངོས་རིགས་རྣམ་གྲངས་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་མི་
དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར།ཏུན་ཧོང་གཏེར་ཡིག་གི་བཙན་པོའི་
ལོ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱུང་ཡོད་དེ།“བཙན་པོ་འི་པྱག་ཏུ་འདི་པུལ་
ཆིག་ཆེས།ཞུ་གཡག་ཞུ་གཆིག་པྱག་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐུར་རོ།།ཞུ་པྱག་རྒྱ་
པྱེ་སྟེ།གཟིགས་ན།གཡུ་རྙིང་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ།།བཙན་
པོ་དགོངས་དགོངས་ནས།ཡུ་བུས་ལིག་མྱྀ་རྒྱ་ལ་རྒོལ་ཕོད་ན་ནི་གཡུ་ཐོགས་
ཤིག།རྒོལ་མ་ཕོད་ན་ནི་བུད་མེད་དང་མཚུངས་ཞུ་གྱོན་ཆིག་ཟེར་བ་
ལྟ། ”ཞེས་བྱུང་བས།འདི་ལས་ང་ཚོས་ཤེས་ཐུབ་པ་ནི།བཙན་མོ་སད་
མར་ཀར་གྱིས་ཡུལ་ཞང་ཞུང་ལུང་བ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་རྫས་འཕྲིན་
དུ་བསྲིངས་པའི“གཡག་ཞུ”ཞེས་པ་དེ།“ཞུ”ནི་ཞྭ་སྟེ།“གཡག་ཞུ”ནི་རྒྱུ་
ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་གཡག་ལ་བརྟེན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་གྱོན་ཞྭ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲ་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བར་བརྟག་ན་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་།དུས་རབས་བདུན་པའི་
དཀྱིལ་དུ་བྱུང་བའི་བོད་རིགས་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གྱོན་པའི་ཞྭ་མོ་
ཞིག་ཡིན་ཚོད་འདུག་ལ།གཡག་གི་རྩིད་པ་ལས་བཟོས་པའི་བོད་ཞྭའི་ཐོག་
མའི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་ནམ་སྙམ།གཞན་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་

འཕེལ་མཆོག་གིས《དེབ་དཀར》དུ་བཀོད་པའི“སྲོང་བཙན་གྱིས་དར་
དམར་པོའི་ཐོད”བཞེས་པ་དང་།“མངའ་རིས་ལ་དྭགས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
གདུང་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ད་ལྟའི་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ནས།ལོ་གསར་གྱི་ཚེ་
སྔོན་གྱི་ཆས་ཡིན་ཟེར་ནས་ཞྭ་དམར་བཙན་ཞྭའི་དབྱིབས་ཅན་རྩེ་མོ་མཐོ་
ཞིང་ཕྲ་བའི་ཡས་ཟུར་དུ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་དར་དམར་གྱིས་
བཅིངས་པའི་ལྷག་མ་མདུན་ནས་བསྣོལ་བསྒྲིགས་ཏེ་གྱོན་པ་རེད”ཅེས་
གསུངས་པ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ཡི་གེར་བཀོད་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཞྭ་མོ་ཐོག་མ་
ནི་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་ཡོད་པར་འདོད།དེ་མིན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་
སྐབས་སུ་སོག་པོའི་གྱོན་ཆས་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་པའི་ཏོག་ཞྭ།སྔར་འབར་མའི་
ནང་བློན་ཆེན་མོ་དང་མི་དྲག་ཚོས་གྱོན་པའི་ཞྭའི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་དཔེ་
བླངས་ནས་དར་པའི་ཞང་ཞུའམ་གསེར་ཞྭ་སོགས་ནི་རྒྱལ་བློན་དཔོན་པོའི་
ཞྭ་ཡིན་པར་སྣང་།རྒྱལ་བློན་དཔོན་པོའི་ཞྭ་མོའི་ནང་དུ་ཡང་ཐོབ་གོ་ས་དང་
ལས་བགོས།དུས་ཚིགས་མི་འདྲ་བའི་ཞྭ་ཡོད་དེ།དཔེར་ན།ཞྭ་མོ་ལྕགས་
མདའ་ནི་སྔར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་གནས་རིམ་པ་བཞི་པ་
ཡན་གྱིས་གྱོན་ཆོག་པའི་དབྱར་ཞྭ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།ཞྭ་འབོག་ནི་སྔར་བོད་
ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོར་འཁོད་པ་རིམ་པ་ལྔ་པ་མན་གྱིས་གྱོན་
རྒྱུའི་ཞྭ་མོ་སེར་པོ་སྒོར་སྒོར་ཞིག་ཡིན།
དཔོན་ཞྭའི་ཟུར་གཏོགས་སུ་བཞག་ཆོག་པའི་རྒྱུ་འབྱོར་དབང་
ཐང་ཅན་གྱི་བཙུན་མོ་དང་སྲས་མོའི་ཞྭ་ལ་ཡིག་ཐོག་གི་ངེས་གཏན་མེད་
མོད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་ན་སྤ་ཕྲུག་དང་བྱུར་ཞྭ།སྤོས་
ཞྭ་སོགས་ནི་མོ་ཞྭའི་མཆོག་ཏུ་བརྩི་སྲིད།སྤ་ཕྲུག་ནི་དབུས་གཙང་ས་ཆར་
དར་ཆེ་བའི་མོ་ཞྭ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་བྱུ་རུའི་སྤ་ཕྲུག་དང་མུ་ཏིག་སྤ་ཕྲུག་སོགས་
རྒྱན་ཆ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ཡང་མི་མཚུངས་ལ་དབྱིབས་གཟུགས་
ཀྱང་ཟླུམ་པོ་དང་རྭ་དབྱིབས།སུམ་ཚུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད།
ངག་རྒྱུན་དུ་སྤ་ཕྲུག་གི་དབྱིབས་ནི་ཨ་ཀྱོ་བས་ཁུར་བོ་འཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཅོལ་
ཙིའི་ཚུགས་ཀ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལས་པར་བཤད་ལ།ཐོག་དང་པོར་
ཙོང་ཁ་པ་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་དུས་ཀུན་གྱི་དད་པའི་ཀློང་ལས་གསར་
རྩོམ་གྱི་བློ་སྒོ་ཕྱེས་ཏེ་བྱུང་བར་གྲགས།
མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན་བོད་ཞྭ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་འགྲོས་
དང་བསྟུན་ཏེ་དང་ཐོག་ཞྭ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་
སྤུས་ཇེ་ལེགས།བཟོ་དབྱིབས་ཇེ་མཛེས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ།རྨོག་ཅེས་པ་
དམག་ཞྭ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།དེང་སྐབས་ད་རུང་མཐོང་རྒྱུ་ཅུང་མང་།ཡུལ་
ཤུལ་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གེ་སར་དང་ཚ་ཞང་འདན་མ་གཉིས་ཀྱི་
རྨོག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ལ།གཉིས་ཀར་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད།དར་ལག་
རྫོང་དུ་བཞེངས་ཡོད་པའི་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སེང་འབྲུག་སྟག་རྩེའི་ཕོ་བྲང་
ལས་དཔའ་རྟུལ་སུམ་ཅུའི་རྨོག་ཚང་མ་ཕལ་ཆེར་དབྱིབས་མཚུངས་ལ།གཙོ་
བོ་གཙུག་དར་གྱི་མདོག་དང་གྲངས་ཀས་དམག་རུ་བཀར་བ་ཡིན་པར་
སེམས། ལྷ་སའི་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་གསེར་རྨོག་དེ་
སྲོང་བཙན་གྱི་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་གསེར་མདོག་གི་གཟི་འོད་ཕྱོགས་ཀུན་
ཏུ་འཕྲོས་འདུག།དེང་སྐབས་ད་རུང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བེམ་ཞྭ་
ནི་རྨོག་འགྱུར་ནས་དར་བར་བཤད་ལ།དབྱིབས་རྣ་བཞི་དང་ཅུང་ཙམ་
མཚུངས་ཤིང་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མཉེན་ཞིང་སྲ་ཐུབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ།
དམངས་ཁྲོད་ནས་བསེ་ཐེབ་ཟེར།སྒྱུ་རྩལ་པའི་ཞྭ་ནི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཟློས་
གར་དང་འཆམ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་སྣ་ཚོགས།གཞན་ད་རུང་སྒྲུང་
དང་ས་གནས་ཀྱི་རྩེད་མོ་མི་འདྲ་བའི་འཁྲབ་སྟོན་དགོས་དབང་དང་བསྟུན་
པའི་གྱོན་ཞྭ་སྣ་ཚོགས་ཡིན།དཔེར་ན་ལྷ་མོ་ཟློས་གར་འཁྲབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
ཞྭ་མོ་མང་ཆེ་ཤོས་འཚོ་བ་དངོས་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྟོག་
བཏགས་ཚད་མཐོ་འབྲིང་བར་གསུམ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཞྭ།བཙུན་
མོའི་གཡུ་ཞྭ།གཡོག་པོའི་ཕྱིང་ཞྭ་སོགས་གྱོན་ཡོད་ལ།འཆམ་གྱི་ནང་ནས་
གཟུགས་བརྙན་མི་འདྲ་བའི་གདོང་འབོག་ཞྭ་དང་བཅས་པ་ཡང་སྐབས་སུ་
བབས་པའི་དགོས་དབང་ལྟར་ཆ་ཚང་དུ་གྱོན་ཡོད།སྒྲུང་ཞྭ་ནི་གེ་སར་སྒྲུང་
པ་ཚོའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཡིན།འབབ་སྒྲུང་ལ་མཚོན་ན་སྒྲུང་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་སྒྲུང་ཞྭ་དམིགས་བསལ་ཅན་དེ་གོན་ཚེ་སྒྲུང་ལྷུག་པོར་བབས་ནས་
བཤད་ན་ཚར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་།ཡང《ཧོར་གླིང་གཡུལ་འགྱེད》ཀྱི་དེབ་སྨད་
ཆའི་ནང་དུ་ཞྭ་མོར་བཤད་པ་བརྒྱབ་ཡོད་པའི་ཤོག་ངོས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཡོད།དེ་
ཡང་གཙོ་བོ་ཞྭ་མོའི་འདྲ་དཔེ་བླངས་ཚུལ་ནས་བཟོ་པས་འཚེམ་བཟོ་བྱས་
ཚུལ།དེ་ནས་གྱོན་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་དང་དེ་དག་རེ་རེས་དོན་ཅི་ཞིག་མཚོན་པ་
སོགས་རྒྱས་པར་བྲིས་ནས་སྒྱུ་རྩལ་པའི་ཞྭ་ཡི་ཚབ་དོད་ཀུན་གྱི་སྤྱན་སྔར་
བཞེངས་ཡོད།དེར་བརྟེན་སྒྱུ་རྩལ་པའི་ཞྭ་མོའི་རྩེར་སོན་པའམ་ཚབ་བྱེད་
རང་བཞིན་ལྡན་པ་ནི་སྒྲུང་ཞྭ་རེད་ཅེས་བཤད་ཆོག།བླ་མ་དང་དགེ་འདུན་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ནི་ཆོས་འདུལ་བའི་ལུགས་ལྟར།སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་
པའི་ན་བཟའི་བཟོ་དབྱིབས་དང་།ཡུལ་གྱི་གནམ་གཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྣམ་བུས་བཟོས་པ་དང་རྗེས་སུ་རྒྱས་སྤྲོས་བྱས་ཏེ་གོས་ཆེན་སོགས་སུ་གྱུར་
པར་སེམས་ལ།དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཞྭ་
མེད་གསུངས།ཡིན་ཡང་།རྒྱ་བལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཞྭ་དམར་རམ་
པཎ་ཞྭ་སྣེ་རིང་ལ་སོགས་པ་བཞེས་པ་ལྟར།བོད་ལ་ཡང་པཎ་ཞྭ་དང་རྒྱལ་
བ་རིགས་ལྔའི་དབུ་ཞྭ།བོན་ཞྭ།འབོ་ཞྭ།སྒོམ་ཞྭ།ཇོ་ཞྭ།བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞྭ།གཅོད་ཞྭ།ཐང་ཞྭ།ཞྭ་ཟླུམ།ས་ཞྭ།ཞྭ་ནག།པད་ཞྭ།རྩེ་ཞྭ་
སོགས་བཟོ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་དར་འདུག།རྩེ་ཞྭ་ལ་ཡང་སྒྲོ་
རྩེ་མ་དང་བླ་མ་སྒྲོ་རྩེ།སྒྲོ་ལུགས་བཅས་ཚོས་གཞི་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་
གཉིས་སུ་འདུག།སྔར་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་མཁན་པོའི་
གསོལ་དཔོན་གྱི་ཞྭ་མོ་སྟེ་ཞྭ་ཙོག་ཞྭ་དཀར་ནི་སྔར་བོད་ཀྱི་རྩེ་དྲུང་གི་མཛད་
སྒོར་གྱོན་རྒྱུའི་དབྱར་ཁའི་ཞྭ་མོ་ཡིན་ལ།གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱར་ཁ་གྱོན་
པའི་ཞྭ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
སྤྱིར་བླ་གྲྭ་རྣམས་ལ་དབུ་ཞྭ་མེད་མོད་ཀྱང་དགོས་
དབང་ག་གེ་མོར་བརྟེན་ནས་དར་ཞིང་།དེང་སྐབས་གྲུབ་
མཐའ་མི་འདྲ་བའི་མཚོན་རྟགས་སུ་གྱུར་འདུག་པ་ཡང་
ཡོད་པ་དཔེར་ན།དགེ་ལུགས་པ་ལ་ཞྭ་སེར་བ་ཡང་ཟེར་

ཞིང་།རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་
མནབས་ཤིང་།ཕྱིས་སུ་འདུལ་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་བུ་སྟོན་
རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྲོལ་བཏོད་པ་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་
དར་རྒྱས་ཆེ་བར་གཏོང་ཆེད་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་མནབས་པར་བརྟེན་དེ་ལྟར་
གྲགས་པ་རེད།
ཞྭ་ནག་ནི་དགོན་པའི་གར་འཆམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་གྱོན་ཞིང་
སྔགས་པ་ཕུར་ཐོགས་ཅན་གྱི་ཞྭ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།ཞྭ་ནག་པ་ནི་ཀརྨ་པཀྵི་ལ་
ཧོར་རྒྱལ་པོས་ལས་ཀའི་ཞྭ་ནག་གསེར་མདོག་ཅན་ཞིག་གནང་བས་དེའི་སྐྱེ་
བརྒྱུད་རྣམས་ལ་ཞྭ་ནག་ཅན་དུ་གྲགས། གཞན་ཡང་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་
མཁྱེན་པ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐབས་མཁན་པོ་མཆོག་གི་བླ་མ་ལས་རབ་བྱུང་
གི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཊ་ཀི་མ་དང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་
ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོའི་དབུ་སྐྲ་ལས་བྱས་པའི་ཞྭ་ནག་གི་ཅོད་པཎ་
བཅིངས་པ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་དབུ་ཞྭ་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། ཡང་དྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་དབུ་ཞྭ་
ནག་པ་དེ་ནི་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཡུང་ལོའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་རྡའོ་སེ་ཞེས་པའི་
བླ་མེན་ཚོའི་ཞྭ་མོ་ལ་དཔེར་བྱས་ཏེ་བཟོས་ནས་ཕུལ་བར་གྲགས།
ཞྭ་དམར་པ་ཞེས་པ་ཡང་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཀརྨ་རང་བྱུང་
རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་པ་སེང་གེ་ལ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་ལས་ཞྭ་
དམར་པོ་གནང་བས་དེའི་བླ་བརྒྱུད་ལ་ཞྭ་དམར་བ་ཟེར།
བླ་མ་དང་དགེ་འདུན་པའི་དབུ་ཞྭ་སྣ་མང་ཞིང་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་རེ་
རེ་བཞིན་ཚུལ་ལྡན་ཆོས་པའི་བརྟན་བརླིང་བབ་ཆགས་དང་དྲི་མས་མ་གོས་
པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་མ་ཟད།མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྙན་
མོ་ཡང་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཅི་འདོད་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།ཞྭ་
མོ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་རིགས་སམ་དགེ་འདུན་པའི་ཐོབ་
དང་གོ་ས།ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོའམ་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་དག་རྣམ་པར་མཚོན་པས་
མི་ཚད།ད་དུང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་གྱིན་འདུག།
ས་སྐྱ་པ་ལ་གཏམ་རྒྱུད་ངོ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་པས་ཐོག་
མ་ནས་པཎ་ཞྭའམ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དབུ་ཞྭ་མནབས་ཡོད་མོད་ཀྱང་ས་སྐྱ་
བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོར་མྱ་ངན་ཞུ་ཆེད་ཞྭ་རྩེ་
བཅད་པ་རེད།དེའི་རྗེས་ཀྱི་ས་སྐྱ་པཎྚི་ཏས་ཀྱང་དབུ་རྩེ་མེད་པའི་པཎ་ཞྭ་
མནབས་འདུག། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་དུས་སུ་བསྟན་པ་སླར་ཡང་
དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཞྭ་ལུང་ཡར་ཐོད་དུ་བསྣོལ་ཞིང་།ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ལྡན་ལས་ཐབས་གཙོ་བོ་འཛིན་པ་ན་ཞྭ་ལུང་གཡས་མ་གཡོན་
ཐོག་ཏུ་བསྣོལ་བ་དང་།དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་ན་ཞྭ་ལུང་གཡོན་
མ་གཡས་ཐོག་ཏུ་སྣོལ་བའི་སྲོལ་དར།
ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་ཞྭ་དང་བཅས་པ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་
པོའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་རང་གི་རིག་གནས་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་དར་འགོ་ཚུགས་པ་
དང་ཕུན་ཚོགས་སུ་འཕེལ་བས་ཞྭ་མོའི་དབྱིབས་གཟུགས་དང་རྒྱུ་སྤུས།དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་ཆ་སོགས་ལས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་འགྱུར་བ་མཚོན་
ཡོད་ལ།མི་ཡི་འདུ་ཤེས་དང་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱང་མངོན་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར།
བོད་འདིར་ཞྭ་མོའི་བྱེ་བྲག་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་ལ་ནི་ཐོན་ཡུལ་
གྱི་ངོས་ནས་བརྗོད་པ་དང་ལ་ལ་ནི་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ནས་མིང་བཏགས་ཡོད་
པ་རེད།དཔེར་ན།དེ་སྔ་ལྷ་སའི་བུད་མེད་ཅུང་རྒན་པ་ཚོས་དབྱར་ཁ་ཞྭ་མོ་
སྐལ་བཟང་བསིལ་གཡབ་ཅེས་པ་སྨྱུག་མའི་རྩིབས་རུས་ཅན་ལ་རྒྱུ་ཐེར་མ་
དང་གོས་ཆེན་ཅི་རིགས་ལ་དཔྲལ་བའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཉི་སྒྲིབ་ཡོད་ཅིང་
ཨོག་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་ཞིག་གྱོན་གྱི་ཡོད།དེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཕྲེང་
བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་སུ་དར་བར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་
ཐོགས།ད་དུང་རྙིང་མ་བའི་བླ་སྤྲུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་དབུ་རྒྱན་པད་ཞྭ་ཞེས་པའི་
དབུ་ཞྭ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཨོ་རྒྱན་པད་མ་འབྱུང་གནས་
ལ་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོས་ཕུལ་བའི་དབུ་ཞྭའི་ཞྭ་དབྱིབས་དངོས་སམ་ཆ་འདྲ་བས་
ཡིན་ལ།སོག་ཞྭ་སོགས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་མ་འདས།ཡུལ་དུས་ཀྱི་
དབང་དུ་བརྗོད་ན།ཕུའི་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞྭ་མོ་ཝ་ཞྭ་དང་ལུ་གུའི་ཚ་
རུའི་ཞྭ་མོ་སོགས་གྱོན་པ་དང་།མདའི་རོང་པ་ཚོས་ཕྱིང་ཞྭ་དང་སྣམ་ཞྭ་
སོགས་གྱོན་པ་མང་།བོད་ཤར་ལྷོའི་མི་ཚོས་ཞྭ་མོ་རྩྭ་ཞྭ་དང་སྨྱུག་ཞྭ་སོགས་
གྱོན་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཐོན་ཁུངས་དང་གནམ་གཤིས་གཉིས་ཀར་
འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།གང་ལྟར་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་རྣམ་ཀུན་
ལ་ཐོད་བཞེས་པ་དང་།དགྲ་དང་འཐབ་སྐབས་དབུ་རྨོག་བཞེས་པ་ནས་
བཟུང་བོད་འདིར་ཞྭ་མོའི་རྣམ་གྲངས་གྲངས་མེད་དར་བས་ད་ཆ་ངོས་
འཛིན་ཐུབ་པའི་ཞྭ་མོ50ལྷག་ཡོད་པ་ནི་འཛམ་གླིང་མི་རིགས་འདྲ་མིན་ཁྲོད་
དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།ཞྭ་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུང་གཏམ་དང་ཞྭ་
བཤད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད།ཞྭ་མོའི་རིག་གནས་ནི་སྐར་ཆེན་
ཞིག་དང་འདྲ་བར་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་མཚན་དགུང་དུ་ནམ་ཡང་བཀྲག་
མདངས་ལྷམ་མེར་འཚེར་བཞིན་ཡོད།
མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་འདིས་འཇིག་རྟེན་གོ་ལ་ཟླུམ་པོའི་ཡང་སྟེང་
ནས་ཀྱག་ཀྱོག་གི་ལམ་ཕྲན་མང་པོ་བརྒལ་མཐར་སྔ་ན་མེད་པའི་ཤེས་རིག་གི་
འོད་སྣང་གསལ་པོར་སྦར་ཡོད་ལ།བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཉིང་
བཅུད་ལས་ཐོན་པའི་གྱོན་ཆས་རིག་གནས་ཁྱད་མཚར་བགྲང་གིས་མི་ལང་
བ་དང་སྒོས་སུ་བོད་ཞྭའི་རིག་གནས་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལ་གྱ་ནོམ་པ་ཞིག་ཡིན།རྩ་བ་
དོར་ནས་རྩེ་མོར་འཇུ་བའི་དཔེ་ལྟར་བོད་ཞྭའི་རིག་གནས་སྐོར་རགས་
བཤད་ཙམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱས་འབྲི་བྱེད་པར་ཁོ་བོ་ཙམ་གྱིས་མི་ནུས་མོད།
ཡིན་ནའང་སྔོན་གྱི་སྲོལ་ལུགས་མ་འགྱུར་བར་གནས་པའི་རོང་འབྲོག་ས་
ཁུལ་གྱི་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོར་སྣང་འཇོག་དང་
རྒྱུན་འཛིན།སྲུང་སྐྱོབ་དང་སླར་གསོ་ལ་འབད་དགོས་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་
གལ་ཆེ་སྙམ་མོ།།
༼ ཡོངས་ཁུངས།ཀྲུང་གོ་བོད་ཀྱི་དྲ་བ།༽

བོད་ཞྭའི་སྐོར་རོབ་ཙམ་གླེང་བ།

2

དམངས་
ཁྲོཁྲོད་

ཀྱིརི་

རིརིག་

གནས་

རྒྱུན་

དུ་

འཛིཛིན།།

མམེས་

པོཁྲོ་

ཡིརི་

བློཁྲོ་

རིརིག་

དང་

དུ་

ལེམེན།།

དབྱར་གྱིགྱི་ལང་ཚོཚོ།
2026ལོའི་ཟླ་བ5པའི་ཚེས29ཉིན།
གཟའ་པ་སངས།
པར་ངོས་གཙོ་འགན་པ།ཀུན་དགའ་བསམ་གཏན།
རྩོམ་སྒྲིག་པ།སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།